

travelbook

Dania

Bezdroža

Tekst: Peter Zralek

W przewodniku wykorzystano też teksty Andrzeja Kłopotowskiego (fragmenty rozdziałów *Informacje praktyczne* i *Informacje krajoznawcze*, uzupełnienia w opisie Kopenhagi i innych miast Zelandii, rozkładówki *Przypadki kopenhaskiej syrenki*, *Klify nadbałtyckie* i *Klocki Lego*) oraz Adama Warszawskiego (uzupełnienia w opisach wybranych atrakcji turystycznych)

Redaktor prowadzący: Maciej Żemojtel

Aktualizacja: Kamila Bulzacka-Mrzygłód

Redakcja: Kamila Bulzacka-Mrzygłód

Projekt graficzny: Sabina Suchy

Skład: Iwona Baturó

Zdjęcia: shutterstock.com, stock.adobe.com

Opracowanie kartograficzne: Rafał Bletek, Magdalena Krocak, Szymon Markowicz, DAKA – Studio Graficzne

Źródło pochodzenia danych kartograficznych: OpenStreetMap.org

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawca dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawca nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Helion S.A.

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: bezdroza@bezdroza.pl

www.bezdroza.pl (księgarnia internetowa, katalog książek)

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

bezdroza.pl/user/opinie/bedan2

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie II

ISBN: 978-83-289-3628-7

Copyright © Helion S.A., 2026

Kup książkę

Poleć książkę

Oceń książkę

Księgarnia
internetowa

Lubię to!
Nasza społeczność

SPIS TREŚCI

■ ATRAKCJE DANII	6	Muzeum Sztuki Współczesnej ARKEN	59
■ INFORMACJE KRAJOZNAWCZE	17	Helsingør	61
Refleksje nad mapą	18	Zamek Kronborg	61
Spotkania z naturą	19	Narodowe Muzeum Morza	62
Grenlandia i Wyspy Owcze	20	Klasztor Karmelitów i Muzeum Helsingør	64
Ludzie, język, historia	24	Katedra św. Olafa	64
Miejsce w kulturze	34	Zabudowa Gamle Færgestræde i Dworzec Główny	65
Smaki i smakołyki	39	Oceanarium	66
■ ZELANDIA I OKOLICZNE WYSPY	41	Zamek Marienlyst	66
Kopenhaga	43	Grób Hamleta	66
Tivoli	44	Duńskie Muzeum Techniki ...	66
Ratusz	44	Okolice Helsingør	68
Wdłuż Strøget	44	Louisiana Museum of Modern Art	68
Muzeum Rekordów Guinnessa	46	Muzeum Karen Blixen	68
Nowy Plac Królewski	46	Zamek Fredensborg	68
Nowy Rynek i okolice	47	Opactwo Esrum	69
Ny Carlsberg Glyptotek	47	Frederiksborg	70
Muzeum Narodowe	48	Roskilde	72
Christiansborg	48	Katedra	73
Højbro Plads	49	Muzeum Sztuki Współczesnej	75
Kościół Marmurowy	50	Muzeum Roskilde	75
Zamek Rosenborg	50	Muzeum Łodzi Wikińskich ...	76
Państwowe Muzeum Sztuki	50	Południowa Zelandia	77
Amalienborg	51	Pałac Ledreborg w Lejre	77
Duńska Opera Królewska	51	Køge	77
Cytadela i okolice	52	Kościół św. Benedykta w Ringsted	78
Wyspa Christianshavn	52	Sorø	78
Ogród zoologiczny	53	Kościół św. Michała w Slagelse	79
Grundtvigskirke	53	Grodzisko Trælleborga	79
Przypadki kopenhaskiej Syrenki	54	Næstved	80
Okolice Kopenhagi	56	Pałac Gavne	80
Most nad Sundem	56	Præstø	81
Oceanarium „Błękitna Planeta”	56	Vordingborg	81
Experimentarium	56	Wyspy Møn, Falster i Lolland	82
Muzeum Ordrupgaard	58	Wyspa Møn	82
Skansen i pałacyk Ermitaż	58		

Nadbałtyckie klify	84
Wyspa Falster	87
Wyspa Lolland	88

■ FIONIA I OKOLICZNE

WYSPY

Odense	93
Zamek Odense	93
Ratusz	94
Kościół św. Kanuta	94
Dom dzieciństwa H.Ch. Andersena	96
Kościół św. Albana	96
Muzeum H.Ch. Andersena	96
Muzeum Carla Nielsena	97
Muzeum Kolei Duńskich	97
Galeria Brandts i Brandts 13	97
Ogród zoologiczny	97

Inne ciekawe miejsca

na Fionii	98
Middelfart	98
Centrum morskie Fjord&Bælt	99
Muzeum wikingów w Ladby	99
Bogense	100
Faaborg	100
Kościół rotundowy w Horne	101
Svendborg	101
Zamek Egeskov	103
Nyborg	103
Wyspy wokół Fionii	104
Wyspa Tåsinge	104
Wyspa Langeland	105
Wyspa Ærø	106

■ JUTLANDIA

Aalborg	108
Kamienica Jensa Bangsa	108
Katedra	108
Muzeum Historyczne Jutlandii Północnej	110
Klasztor św. Ducha	110

Muzeum Sztuki Nowoczesnej KUNSTEN	110
Muzeum Marynistyczne	111
Cmentarzysko Lindholm Høje	111

Jutlandia północna

Rebild Bakker	112
Twierdza Fyrkat, Hobro i Mariager	113
Zamki Dronninglund i Voergård	114
Wybrzeże Hals	114
Frederikshavn i Sæby	115
Løkken i Saltum	115
Rubjerg Knude	116
Hjørring	116
Skagen	117
Den Tilsandede Kirke	118
Wydma Råbjerg Mile	120
Aggersborg	120
Hanstholm	120
Klitmøller	120
Wyspa Mors	121
Jesperhus Blomsterpark	121

Aarhus

Stare Miasto	123
Katedra św. Klemensa	123
Kościół Najświętszej Marii Panny	124
Ulica Møllestien	124
Muzea Wikingów, Okupacji i KØN	124
ARoS Art Museum	125
Marselisborg	125
Muzeum Moesgård	125

Jutlandia środkowa

Skanderborg	126
Horsens	127
Vejle	127
Jelling	128
Zamek Engelsholm	128
Billund	128
Randers	129
Zamek Clausholm	130
Zamek Gammel Estrup	130
Ebeltoft	130
Silkeborg	131

Viborg	132
Herning i Gjellerup	133
Struer	133
Skansen Hjerl Hede	134
Zamek Spøttrup	134
Ringkøbing	134
Søndervig	135

Klocki Lego

Ribe

Katedra Ribe	139
Historyczne domy	139
Kościół i klasztor Dominikanów	141
Ribes Vikinger i Vikingecenter	141
Muzeum Sztuki Ribe	141

Jutlandia południowa

Esbjerg	142
Varde	143
Blåvands Huk	144
Kolding	145
Fredericia	146
Christiansfeld	147
Haderslev	147
Aabenraa	147
Gråsten	148
Tønder	148
Møgeltønder	149
Løgumkloster	150

■ BORNHOLM

Wikingowie

Rønne	160
Wokół portu	161
Historyczne kamienice	161
Fabryka Hjorts Stentøj	162
Kościół św. Mikołaja	162
Muzeum Obrony	162
Muzeum Bornholmu	163
Nykirke	163

Ryty naskalne przy St. Almegård	164
Kościół św. Kanuta	164
Vestermarie	164

Aakirkeby

Kościół św. Jana Chrzcziciela	165
--	-----

Natur Bornholm	166
Inne ciekawe miejsca	166

Okolice Aakirkeby

Lasy Almindingen	167
Nylars	167
Kościół św. Piotra w Pedersker	168
Ringborg	168
Muzeum Traktorów i Silników w Grubbegård	168

Nexø

Zabytkowe centrum	169
Kościół św. Mikołaja	170
De Bornholmske Jern baner i Muzeum Nexø	170

Okolice Nexø

Bodilskirke	171
Dueodde	171
Kościół św. Pawła w Povlsker	173

Wybrzeże północne

Aarsdale	174
Svaneke	175
Kościół św. Wawrzyńca	175
Bornholmskie Centrum Średniowiecza	175
Gudhjem	176
Landbrugsmuseum	176

Północny kraniec wyspy

Tejn	177
Olsker Kirke	177
Ryty naskalne	178
Zamek Hammershus	179

Zachodnie wybrzeże

Hasle	180
Rutsker	181
Kamień Brogårdsten	181

Archipelag Ertholmene

■ INFORMACJE

PRAKTYCZNE

Przed wyjazdem	184
Dojazd	185
Na miejscu	186
Informator A–Z	190
Informacje szczegółowe	195

ATRAKCJE

Danii

KOPENHAGA

Zamki królewskie

Rosenborg – dawna podmiejska rezydencja, dziś siedziba jednego z najważniejszych duńskich muzeów, Christiansborg – obecna siedziba parlamentu i rokokowy pałac Amalienborg to trzy architektoniczne diamenty duńskiej stolicy i miejsca o pierwszorzędym znaczeniu dla duńskiej historii.

➔ Zob. s. 48, 50, 51

Tivoli

Ogrody oraz park rozrywki znajdujące się w samym centrum Kopenhagi, które zachwycają zarówno dzieci, jak i dorosłych. Na gości czekają tu kolorowe karuzele, kolejki górskie, klimatyczne restauracje oraz repliki wielu budynków, tworzące wyjątkową, tętniącą życiem atmosferę.

➔ Zob. s. 44

Nabrzeża Christianshavn i Nyhavn

Spacer w scenerii kolorowych kamieniczek to obowiązkowy punkt programu odwiedzin duńskiej stolicy. Wzdłuż nabrzeży znajdują się liczne kawiarnie, restauracje i jachty, które nadają miastu niepowtarzalny, portowy charakter.

➔ Zob. s. 52, 192

Grenlandia i Wyspy Owcze

Grenlandia

Grenlandia (po duńsku Grønland, a w języku Inuitów Kalaallit Nunaat) to największa wyspa świata – jej powierzchnia liczy 2 175 600 km², czyli jest siedem razy większa od Polski. Nazwę wyspy („Zielona Ziemia”) wymyślił prawdopodobnie Eryk Rudobrody, który chciał zachęcić wikingów do osiedlenia się na niej.

Jak dziś wiemy, Zielona Ziemia wcale nie jest zielona. 85% jej powierzchni leży pod wiecznym śniegiem. Średnia temperatura w lipcu na południu wynosi 6–7°C. Żyje tu niecałe 56 tys. ludzi, z czego 90% to autochtoni – Inuici. Ponad 1/4 ludności mieszka w głównym mieście wyspy – Nuuk (Godthåb). Można do niego dolecieć samolotem z Kopenhagi w cztery godziny. Na wyspie są jeszcze dwa większe

miasta – Sisimiut i Ilulissat – i około 60 osad. Mieszkańcy utrzymują się z połowu ryb i krewetek oraz z ich przetwórstwa i sprzedaży (na wyspie są trzy zakłady wyrobu konserw), łapią też pokaźne ilości fok, mimo to 80% żywności przyptywa z Danii, w tym nawet pasza dla hodowanych na wyspie owiec. Wiele społeczności boryka się z sezonowym bezrobociem.

Pierwsze osady wikingów pojawiły się na wyspie pod koniec X w. Osiedla, które powstały na zachodnim wybrzeżu Grenlandii, przetrwały kilkaset lat, mniej więcej do połowy XV w., kiedy to ostatni mieszkańcy uciekli bądź zmarli. Do dziś nie do końca jasne są przyczyny ich zagłady, prawdopodobnie przyczyniły się do tego pogarszające się warunki klimatyczne (tzw. mała epoka lodowcowa). Osadnictwo powróciło

na Zieloną Wyspę w 1721 r., kiedy uczestnicy wyprawy kupiecko-misjonarskiej założyli Godthåb, czyli dzisiejszy Nuuk. Jednocześnie, na przestrzeni kilku tysięcy lat, na zachodnim wybrzeżu wyspy osiedlali się i okresowo znikali potomkowie dzisiejszych Inuitów.

W 1979 r. Grenlandia uzyskała status regionu autonomicznego. Ma własną flagę ze słońcem wpisanym w dwa pasy barwy czerwonej i białej oraz godło – polarnego niedźwiedzia. Posiada nawet własny parlament z 31 posłami wybieranymi w wyborach powszechnych co cztery lata. Rząd w Kopenhadze decyduje jednak o polityce zagranicznej i zapewnia obronę. Co ciekawe, Grenlandia nie tak dawno, po przeprowadzonym referendum, wystąpiła z Unii Europejskiej (znalazła się w niej razem z Danią w 1973 r.), ale utrzymuje z jej strukturami bliskie kontakty. Wielu mieszkańcom nieobce są marzenia o uniezależnieniu się od Duńczyków. Działa tu Inuit Ataqatigiit, czyli

Bractwo Inuitów, które stawia sobie taki właśnie cel. Eskimosi mówią o olbrzymich złożach ropy naftowej jako źródle przyszłego utrzymania i molibdenie, minerale nadającym twardość stali. Okresowo na Grenlandii wydobywano także złoto. Na przeszkodzie marzeń wolnościowych stoi na razie gospodarka, a prawdę mówiąc – jej brak. Niemal 40% budżetu Grenlandii, ok. 3,9 mld DKK (0,55 mld euro), stanowią subsydia rządu duńskiego.

Dziś na Grenlandię łakomym okiem patrzą Stany Zjednoczone pod przywództwem Donalda Trumpa. Ameryka chętnie zagospodarowałaby zasoby naturalne wyspy. Duże znaczenie ma też jej strategiczne położenie pozwalające w dużej mierze kontrolować Arktykę, a także geopolityczne koncepcje zakorzenione przeszło 200 lat temu przez tzw. doktrynę Monroe, sytuującą Grenlandię (jako część półkuli zachodniej globu) w strefie „naturalnych” wpływów amerykańskich.

Kup książkę

Poleć książkę

Wyspy Owcze

Nazwa archipelagu (po duńsku Færøerne, po farersku Føroyar) pochodzi od owiec, które w IX w. ścignęli na wyspy wikingowie. Obecnie hoduje się ich tam ok. 70 tys. Wyspy leżą mniej więcej w połowie drogi między Szkocją a Islandią. Podobnie jak Islandia zbudowane są ze skały bazaltowej, a więc są pochodzenia wulkanicznego.

Archipelag składa się z 18 wysp głównych oraz licznych mniejszych wysepek. Ich powierzchnia to w sumie 1,4 tys. km². Największą wyspą jest Streymoy. Blisko 43% mieszkańców żyje w stolicy Tórshavn (Thorshavn) i okolicach.

Wyspy Owcze podlegały najpierw Norwegii, skąd przybyli kolonizujący wyspy wikingowie, od 1814 r. przeszły jednak pod władanie Danii. Mimo zależności politycznej wyspiarze posługują się własnym językiem – farerskim, a w XIX w. (na fali niechęci do duńskiego zwierzchnictwa) stworzyli nawet własne pismo. Dziś Wyspy Owcze biją także własną monetę. Po II wojnie światowej archipelag uzyskał – po referendum – dużą niezależność, pozostając autonomiczną prowincją Danii. Podobnie jak Grenlandia ma własny parlament z 32 posłami. Większość ludności utrzymuje się z połowu ryb, wielorybów i z hodowli owiec. Energii dostarcza woda.

Kup książkę

Poleć książkę

Zelandia (Sjælland), największa wyspa Danii, nie słynie z turystyki wypoczynkowej, choć w pasie północnego wybrzeża – zwanego czasem duńską riwierą – leży kilka letnich ośrodków, takich jak Gilleleje i Tissildeleje.

Wyspa jest płaska i dobrze nawodniona, co sprzyja rolnictwu, natomiast przemysł jest tu mniej rozwinięty. Poza miastami okoloniami polami i łożo-nymi wśród zagajników kryją się piękne

zabytkowe i wielowiekowe rodowe rezydencje. Co ciekawe, niektóre z budowli do dziś zachowanych w regionie wzniosła rodzina królewska.

Atrakcją dla przyjezdnych jest przede wszystkim wspaniały kompleks pałacowy króla Christiana IV w Hillerød. Nie mniej ciekawe są zbiory sztuki współczesnej w Humlebæk w muzeum Louisiana i me-lancholijne portowe Helsingør z zamkiem księcia Hamleta.

Kopenhaga

Kopenhaga (København), stolica Danii, często określana mianem „Wonderful Copenhagen”, jest miastem pełnym zieleni, zabytków i galerii sztuki, z bogatym życiem nocnym, dobrą kuchnią i plażą oddaloną o pół godziny z centrum. Śródmieście zachwyca kameralnością, a spacer po nim pozwala odkryć urokliwe place, kafejki i zabytkowe budynki. Miasto słynie również z doskonałej komunikacji rowerowej, która pozwala łatwo poruszać się między najważniejszymi atrakcjami.

W 1167 r. Absalon, biskup Roskilde, założył na cyplu gród, który miał bronić okoliczną ludność przed agresją Wenedów. W miejscu tym stoi dziś **Christiansborg**. W 1254 r. osada, która wyrosła wokół twierdzy, otrzymała prawa miejskie. Szybko rosła w siłę, stanowiąc zagrożenie dla Hanzy, i dlatego została przez nią zniszczona w 1368 r. Kopenhaga długo pozostawała w rękach dostojników kościelnych. W 1417 r. miasto odkupił od biskupa Roskilde Eryk Pomorski, a w 1444 r. zostało ono stolicą państwa.

Wiele budowli budzących dziś zachwyt przyjezdnych pochodzi z czasów **króla Christiana IV** (1588–1648), znanego ze sprawności zarówno kulturalnej, jak i politycznej. Kopenhaga już od 1681 r. oświetlana była nocą sztucznym światłem (jego źródło stanowiło pół tysiąca lamp na olej rybny, czyli tran; w 1857 r. zastąpił go gaz). Miasto nie uniknęło jednak katastrof. W 1711 r. szalejąca zaraza zabiła jedną trzecią mieszkańców, a po pożarze z 1728 r. 40% zabudowy leżało w gruzach. W wojnach napoleońskich Dania została sojusznikiem Francji i z tego powodu w 1807 r. była bombardowana przez trzy dni przez Anglików żądających wydania duńskiej floty.

W mieście szybko przyjmowały się rozmaite nowinki. W 1888 r. na Wystawie Kopenhaskiej pokazano „przed oniemiałą ze zdumienia publicznością” – jak donosiły gazety – 284 żarówki, a już 11 lat później po ulicach jeździł pierwszy elektryczny

■ Herb Kopenhagi

tramwaj. Od drugiej połowy XIX w. miasto przechodziło dynamiczny rozwój. Z obu wojen światowych Dania wyszła bez większych strat. Duńczycy sprawiali wrażenie zaskoczonych atakiem wojsk niemieckich 9 kwietnia 1940 r. Żadne z dział fortu Middelgrund nie oddało strzału, okręty sił inwazyjnych wpłynęły bez przeszkód do portów, a Duńczykom strachu napędziły szumiące nad głowami eskadry bombowców. Opór stawiali nieliczni. W Kopenhadze była to np. królewska gwardia przyboczna na warcie przy pałacu Amalienborg. Później Królestwo Danii skorzystało z ogólnego wojennego boomerang. Aglomeracja miasta ma dziś niemal 1,4 mln mieszkańców i zajmuje obszar 88,25 km².

Turysta będący pierwszy raz w mieście zachwyci się kameralnością historycznego centrum. Większość miejsc wartych zwiedzenia leży w niewielkiej odległości

od Rådhuspladsen (placu Ratuszowego). Do dalszych można dojechać rowerem, jak robią to tysiące mieszkańców Kopenhagi, albo świetnie działającą komunikacją miejską.

■ TIVOLI

Przybywając pierwszy raz do Kopenhagi, znajdziemy się zapewne przy Dworcu Centralnym bądź w jego najbliższej okolicy. Ze stacją dworca kolejowego sąsiaduje Tivoli, jedna z większych atrakcji miasta. Ten uroczy park założono w 1843 r. i do tej pory odwiedziło go przeszło 350 mln osób. Wejście na jego teren znajduje się od strony Vesterbrogade, w pobliżu placu Ratuszowego.

Panuje błędne wyobrażenie, że Tivoli jest parkiem rozrywki. Do kopenhaskiego Tivoli chodzi się jednak głównie, by dobrze zjeść, jako że w pięknym otoczeniu przyrody działa tu około 30 restauracji i kawiarni. Jest tu także akwarium z rafą koralową. Jedną z atrakcji Tivoli – poza kuchnią, karuzelami i barwnymi kobiercami kwiatników – są tradycyjne fajerwerki, latem odpalane dwa razy w tygodniu o północy. Wagoniki najszybszego w Danii rollercoastera rozpędzają się do 80 km/godz.

i Tivoli
Vesterbrogade 3
www.tivoli.dk

■ RATUSZ

Od wschodu park Tivoli sąsiaduje z pochodzącym z lat 1892–1905 budynkiem ratusza (Københavns Rådhus). Istnieje możliwość zwiedzania go z przewodnikiem oraz wejścia wąskimi schodami na jego 105-metrową wieżę, najwyższą w kraju. Na parterze ratusza można podziwiać zegar Jensa Olsena. Jest to złożony z ponad 15 tys. części niezwykle skomplikowany mechanizm, który powstawał przez 12 lat. Obrót najszybszej z tarcz wynosi 10 sekund, natomiast najwolniejszej 25 753 lata.

Na placu Ratuszowym stoi kilka rzeźb, m.in. zadumanego bajkopisarza Hansa

■ Tivoli – legendarny park rozrywki

Christiana Andersena. Niedaleko stąd, na Vester Voldgade (prostopadłej do Strøget) siedzą bez ruchu od 1914 r. dwaj muzycy ze spiżu. Lokalne podanie mówi, że wstaną i zagrają, gdy przejdzie obok nich dziewczica...

i Københavns Rådhus
Rådhuspladsen 1
pn.–pt. 9.00–16.00, sb. 9.30–13.00;
bezpt.; wieża: pn.–pt. 11.00 i 14.00,
sb. 12.00
40 DKK

■ WDLUŻ STRØGET

Większość zabudowy w centrum miasta pochodzi z XVIII w., a część nawet z XVII w. Mając Ratusz za plecami, zobaczymy uchodzącą na prawo od placu ruchliwą Strøget z setkami sklepów, kilkoma

■ Ratusz w Kopenhadze

Poleć książkę

Kup książkę

■ Panorama Helsingør

Helsingør

Położone niespełna 50 km na północ od Kopenhagi Helsingør (62,4 tys. mieszkańców) przyciąga turystów głównie zamkiem Kronborg, wpisanym w 2000 r. na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Miłośnicy literatury z pewnością wiedzą, że to właśnie w tej warowni William Szekspir umieścił akcję *Hamleta*. A to zaledwie jedna z wielu atrakcji, jakimi może się pochwalić Helsingør.

Pierwsza osada w miejscu dzisiejszego miasta istniała prawdopodobnie już w czasach wikingów. Na początku XIII w. wybudowano tu pierwszy kościół. Helsingør po raz pierwszy pojawia się w zapiskach historycznych w 1231 r. Miejscowość intensywny rozwój zawdzięcza Erykowi Pomorskiemu. To właśnie on w 1429 r. ustanowił myto za przeprawę wodami Sundu – najwęższego w tym miejscu fragmentu cieśniny (ok. 4 km). Opłata przynosiła spore dochody duńskiej (i miejskiej) kasie. Również w czasach Eryka Pomorskiego powstał pierwszy zamek Krogen. To właśnie ten obiekt w 2. poł. XVI w. został rozbudowany i w prawie niezmiennym kształcie przetrwał do naszych czasów pod nazwą Kronborg. Obok zamku rozwijało się miasto, czemu

przyjął położenie na trasie ważnego szlaku handlowego. Helsingør był ważną osadą handlową oraz portową. Dość powiedzieć, że w 1672 r. było to trzecie co do wielkości miasto Danii. Myto pobierane od kapitanów statków za przepłynięcie wód Sundu zostało zdjęte dopiero w 1857 r. Innym źródłem dochodów miasta były stocznie, z których jedna działa tu do dziś.

Po otwarciu mostu nad Sundem (Øresundbron) miasto straciło część znaczenia, a ruch promowy do szwedzkiego Helsingborgu znacznie zmalał. Dziś przeprawa trwa ok. 20 min. Mimo to Helsingør zachowało swój urok – z portem, malowniczym starym miastem i pełną sklepów ulicą **Stengade**, prowadzącą w stronę nabrzeża.

■ ZAMEK KRONBORG

Najciekawszym zabytkiem miasta jest „zamek Hamleta”, czyli Kronborg. Warownia leży bezpośrednio na północny wschód od śródmieścia. Kronborg należy z pewnością do najświetniejszych zamków na świecie i od lat znajduje się na liście UNESCO. W dużej mierze stało się to dzięki Szekspirowi, który zapewne nigdy go nie odwiedził, a o ponurym „zaczysku

■ Han – męski odpowiednik kopenhaskiej Syrenki

w Elsinor” usłyszał być może od marynarzy. Oczywiście na miejsce akcji utworu mógł wybrać każdy inny zamek, a jednak wybrał właśnie tę twierdzę.

Budowla powstała w okresie rządów króla Fryderyka II (1534–88) na ruinach poprzedniej, z czasów Eryka Pomorskiego. Ten drugi władca, który nadał Helsingør prawa miejskie, ożenił się w Kronborgu z 14-letnią Zofią Meklemburską, a zamek miał być prezentem dla niej. Ukończony w 1585 r., stał się największym zamkiem północnej Europy. Na przestrzeni lat nie omijały go katastrofy: w 1629 r., poważnie ucierpiał w pożarze, a w połowie XVII w. został splądrowany przez Szwedów. Królowie mieszkali tu coraz rzadziej; ostatni wytrzymał do końca XVIII w. Do 1922 r. stacjonowało tu wojsko, stąd zatrzymywano wszelki ruch w cieśninie Øresund (szwedzka pisownia Öresund), pobierając opłaty od przepływających statków. Najokazalszym wnętrzem jest zapewne 63-metrowej długości sala balowa (zwana

też rycerską) na trzecim piętrze ze wspianymi arrasami oraz zamkową kaplicą, którą jako jedyną oszczędziły płomienie pożaru w 1629 r.

i **Kronborg Slot**
www.kronborg.dk

■ NARODOWE MUZEUM MORZA

O turystów z zamkiem Kronborg konkuruje otwarte w 2013 r. M/S Museet for Søfart (Narodowe Muzeum Morza). Placówka zajęła 60-letni, suchy dok usytuowany w sąsiedztwie portu i zamku. Co ciekawe, z zewnątrz jest niewidoczna, ponieważ znajduje się poniżej poziomu morza.

Zwiedzanie zaczynamy od... spotkania z syrenami, które kuszą swym magicznym śpiewem. Dalej możemy rzucić okiem na gadzety inspirowane morskimi głębinami. Znajdziemy tu m.in. żelki, papierosy, komiksy, klocki Lego z wodnymi motywami. Poszczególne wystawy odświeżają uroki życia marynarzy w portowych

■ Kronborg – „zamek Hamleta”

■ Kompleks Kulturværftet

tawernach, odtworzono nawet ówczesne studio tatuauzu. Ekspozycja obejmuje m.in. makietę kopenhaskiego portu z lat 20. XX w., modele statków budowanych w Helsingør i Szczecinie, historyczne przyrządy nawigacyjne oraz odtworzone tawerny i studio tatuauzu.

Przez całą trasę zwiedzania mijamy modele statków. Część z nich budowano w Helsingør, jak np. „Kronprinsesse Louise”, „Nordlys”, „Sjælland”, ale jest tu też szczyński „produkt” z 1913 r., tj. statek „Frederik VIII”. Intrygujące są magazyny herbaty i przypraw, a także składy tkanin z Indii Zachodnich.

i **M/S Museet for Søfart**
Ny Kronborgvej 1
<http://mfs.dk>

■ HAN STATUE I DOKI

W pobliżu muzeum znajdziemy **Han Statue** (rzeźba *On*), która jest nazywana pomnikiem Syrenka. Jest to bowiem męski odpowiednik kultowej Małej Syrenki

dłuta Edvarda Eriksena na kopenhaskim nabrzeżu. „On”, bo taką oficjalną nazwę nosi rzeźba duetu Elmgreen & Dragset, stanął w porcie w Helsingør w 2012 r. Jest to rzeźba mężczyzny, który siedzi na kamieniu dokładnie w takiej samej pozycji jak syrenka. Pomnik w całości wykonany jest z materiału imitującego lustro.

Warto zwrócić też uwagę na doki, które w ostatnich latach przeszły gruntowną metamorfozę. Stały się przestrzenią wydarzeń artystycznych i wzbogacają kulturalną ofertę miasta. Stoczniove zabudowania przekształciły się w nowoczesny kompleks **Kulturværftet** przy Allegade 2. Na ceglanych budynkach pojawiły się nowe elementy ze stali i szkła. Mieszczą się tu m.in. biblioteka, scena teatralna i restauracja.

W kompleksie znalazło też miejsce **Værftsmuseet** (Muzeum Stocznii). Od strony Allegade ustawiono **pomnik Stoczniovców**.

i **Værftsmuseet**
www.helsingormuseer.dk

Inne ciekawe miejsca na Fionii

■ MIDDELFART

Okolo 50 km na północny zachód od Odense leży Middelfart. Nazwa miasta, oznaczająca „środkową przeprawę”, nawiązuje do przystani, z której można było wypłynąć do Jutlandii. Obecnie szlaki morskie zastąpił most zbudowany nad Małym Bełtem w 1970 r. Ma on 1700 m długości, a jego pylony sięgają 120 m, a więc wysokości 40-piętrowego budynku. Pod przęsłem mogą zmieścić się statki

do 42-metrowej wysokości. Middelfart zawsze żyło z handlu i rybołówstwa. Położone tu też na morświny. Na południowy wschód od miasta leży **Gamborg Fjord**, zamknięty od południa wchodzącym w morze wąskim przylądkiem.

Przy rynku Middelfart, otoczonym najstarszymi domami miasta, stoi XIII-wieczny **kościół św. Mikołaja** (Sct Nikolai Kirke), wielokrotnie przebudowywany. Osoby zainteresowane współczesną

■ Middelfart

ceramiką powinny odwiedzić pięknie położone warsztaty przy Kongebrovej 42 oraz **Muzeum Ceramiki Duńskiej** (CLAY Keramikmuseum Danmark).

Na zachód od miasta wznosi się XIII-wieczny zamek Hindsgavi, dziś mieszczący hotel, otoczony rozległym parkiem.

i **CLAY Keramikmuseum Danmark**
www.claymuseum.dk

Najważniejszym eksponatem placówki jest 22-metrowej długości łódź wikingiska. Stanowiła ona (m.in. wraz z 11 końmi i czterema psami) część bogatego pochówku wodza, którego złożono w ziemi ok. 850 lub 925 r. To jedyne tego rodzaju znalezisko na ziemiach duńskich.

i **Vikingsmuseet**
<http://www.vikingsmuseetladby.dk>

■ CENTRUM MORSKIE FJORD&BÆLT

20 km na wschód od Odense znajduje się urokiwie 10-tysięczne **KERTEMINDE**. We wschodniej części miasta przy Margrethes Plads 1 znajdziemy centrum morskie Fjord&Bælt (Fjord & Bæltcentret), jedno z niewielu miejsc na świecie, gdzie z tak bliska można obserwować życie fok i morświnów. W porcie stoi symbol miasta – **rzeźba Fiskerpigen** (Sprzedawczyni ryb), popularnie zwana Amandą.

i **Fjord & Bæltcentret**
www.fjordbaelt.dk

■ Łódź wikingiska w Ladby

■ MUZEUM WIKINGÓW W LADBY

Kilka kilometrów na południowy zachód od Kerteminde leży wioska **LADBY**. Na jej północnym krańcu, przy Vikingovej 123, znajdziemy oszkloną halę mieszczącą Muzeum Wikingów (Vikingsmuseet).

Travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże Ci najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne umożliwią staranne zaplanowanie podróży.

Dania

Dania, najmniejszy kraj nordycki, łatwo dostępny z Polski, może być celem zarówno weekendowego wypadu, jak i dłuższego urlopu. Każdy turysta znajdzie tu coś dla siebie. Duże miasta szczycą się historycznymi starówkami, ciekawymi muzeami i świetnymi restauracjami, prowincja zaś kusi nieodkrytymi zabytkami, sielskimi wiejskimi zakątkami i spokojnymi nadmorskimi enklawami. Nie brakuje tu też perfekcyjnie przygotowanych tras rowerowych oraz atrakcji dla dzieci – aquaparków i parków rozrywki, ze słynnym Legolandem na czele.

- Dostojne **katedry i pałace**
- Kolorowe **miasteczka portowe**
- Wiejskie **kościółki**
- Pamiętki** po wikingach
- Rewelacyjne **trasy rowerowe**
- Parki rozrywki** Tivoli i Legoland
- Piaszczyste **plaże** i strome **klify**

ebook dostępny na

ebookpoint

ISBN 978-83-289-3628-7

9 788328 936287

Cena: 44,90 zł

Bezdroża

Sprawdź najnowsze promocje:
 ● bezdroza.pl/promocje
 Przewodniki najchętniej czytane:
 ● bezdroza.pl/bestsellery
 Zamów informator podróżniczy:
 ● bezdroza.pl/newsletter

Księgarnia internetowa:
bezdroza.pl

PROGRAM PARTNERSKI

— GRUPY HELION —

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA
Helion